

Alapította:

Pásztor Ede

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

V. évfolyam 188 sz.

1936 július 18.

SZOMBAT

MAGYARÁG

Mussolini új béketervet Kovácsol -- közben háborúról beszél

**Törökország megkezdi a tengerszorosok megerősítését.
Starhemberg harcot kezd az osztrák kormányval**

Róma, július 16.

Julius 15-ével a Népszövetség összes tagállamai megszüntették a megtorlásokat Olaszország ez alkalomból lobogódiszbe ültözött és a nagyobb városok utcáin diadalm menetben haladt végig a nép. Rómában a Venezia térre a miniszterelnökség elé vonult az ünneplő tömeg és este nyolc órakor a Palazzo Venezia erkélyén megjelenő Duce-i lelkes ünnepségben részesítette.

Mussolini a lelkesedés elültével rövid beszédet intézett a tömeghez.

— A szankcionizmus bástyájára felröpt a fehér lobogó — mondotta. Kivánatos lenne azonban, hogy ez a tény, a józan emberi észhez való visszatérés első lépése legyen. A gazdasági élet minden területén megálltuk a helyünket s ezért elsősorban

a népet illeti meg a dicséret, az olasz népet, amely kész volt minden áldozatra s ha kell készen áll arra holnap, vagy bármikor is.

A tömeg leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a Ducét, de az ünnepségre komor hangon hasít bele a szónoklat utolsó mondata, amely egyáltalán nem titkolja a helyzet súlyos voltát és egy esetleges európai háború lehetőségét rajzolja elé.

Rómában egyébként úgy tudják, hogy Mussolini az elmúlt napokban újabb cgyezménytervezetet készített az európai együttműködés megvalósítására. Ez a tervezet meglehetősen különbözik a sokat emlegetett négyhatalmi egyezménytől, de eltér annak az öthatalmi egyezménynek a tervezetétől is, amelyet az angol és francia sajtó vetett fel mind sűrűbben hasábjain az utóbbi időben.

ték az osztrák vezérkar német mintára való átszervezését. Egyes párisi hírek szerint a német kormány Csehszlovákiának is hasonló egyezményre tett ajánlatot, mint amilyent Ausztriával kötött s ezzel van összefüggésben Hodzsa bécsi útja.

Az osztrák-német kibékülés ügyében tegnap Schmidt Guido az újonnan kinevezett osztrák külügyi államtitkár szintén nyilatkozott és kijelentette, hogy Ausztria ma abban a helyzetben van, hogy összekötő hidat képez Kelet és Nyugat, Észak és Dél között.

Londoni jelentések szerint az angol kormány tegnap minisztertanácsot tartott és ezen főként külpolitikai kérdésekről tárgyaltak. A parlament külügyi bizottsága a mai napon újabb vitát tart. Az érdeklődés homlokterében most a Brüsszelbe egybehívott locarnoi értekezlet egybehívása áll. Igen valószínűnek tartják, hogy a konferenciát elhalasztják. A tegnapi napon a párisi angol nagykövet hosszasan tanácskozott Leon Blum francia miniszterelnökkel és e megbeszéléseken is a brüsszeli Locarno-értekezletről tárgyaltak. Londonban bizonyosra veszik, hogy a mai angol minisztertanács a locarnoi értekezlet elhalasztása mellett foglal állást.

300 ezer főre emelik az osztrák hadsereg létszámát, három évig nem ültetik a Habsburgokat az osztrák trónra

Bécs, július 16.

Baar Barenfeld osztrák helyettes kancellár legutóbb az egyik osztrák lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a Starhemberg herceg vezetése alatt álló Heimatschutz fenntartás nélkül helyesli az osztrák-német egyezményt. A nyilatkozat felkavarta az osztrák belpolitikai helyzetet Starhemberg kijelentette, hogy a Heimatschutz nevében neki van egyedül joga beszélni és a helyettes kancellár nyilatkozata csupán magánjellegű. A Heimatschutz összes kerületi főnökeit Starhemberg herceg rendeletére szerdára Bécsbe összehívták. Politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak az értekezletnek, mivel ezen fogják megállapítani a szervezet álláspontját a német osztrák egyezményvel kapcsolatban.

London. Londonban elterjedt hírek szerint a német-osztrák megegyezésnek két titkos záradéka van. Az egyik szerint Ausztria háromszázezer főre emeli haderejét, a másodikban arra kötelezi magát, hogy három évig nem ülteti trónra a Habsburgokat. Hitler eredetileg a res-

taurációról való teljes lemondást kívánta, ebbe azonban Schuschnigg kancellár nem ment bele. Ezek a hírek Párisban is elterjedtek és Pertinax az „Echo de Paris”-ban azt írja, hogy Bécsben már meg is kezd-

Közeledés az angol és orosz álláspontok között a Dardanella-értekezleten

Montreux, július 16.

A tengerszoros értekezlet szerda délután teljes ülést tartott. Contescu román kiküldött, a műszaki bizottság vezetője beszámol a bizottság munkálatairól. Az értekezlet ezután harmadik olvasásban folytatta az egyezménytervezet vitáját. Elfogadták a kereskedelmi hajók forgalmát szabályozó megállapodást, megvitatták a Fekete tengeren állomásozó torpedó rombolók a szoroson való áthaladásának kérdését, a cirkálók áthaladásának előzetes bejelentési idejét 15 napról nyolc napra szállították le, elfogadták azt a török javaslatot, amely szerint az egy időben áthaladó hajók tonnatar-

talma nem lehet több tízezer tonnánál. Délután az értekezlet újabb ülést tart és ezen azokat az ellentéteket vitatják meg, amelyek az angol és az orosz javaslatok között fennállanak.

London, júl. 16.

A „Daily Telegraph” és a Reuter ügynökség egybehangzóan azt jelentik, hogy abban az esetben, ha a montreuxi értekezlet nem teljesíti Törökország összes kívánságait, a törökök az értekezlet beleegyezése nélkül is haladéktalanul megkezdik a tengerszorosok megerősítését. A török kiküldöttek Montreuxban nem is csináltak titkot Törökország szándékából.

A nagy nyári tombola 23. száma

A város és az ország részvétele Főszerkesztőnk elhunytá alkalmából

Mélyseges gyászunkban, amely feledhetetlen emlékü főszerkesztőnk elvesztésével szakadt le reánk, vigasztaló balzsamként hatnak az ország minden részéből spontán hozzánk érkező részvéttáviratok és levelek. A részvétnyilatkozatok tömkelegéből néhányat itt közlünk:

Dr Bleda Vasile, oradea város polgármestere az alábbi levelet intézte Pásztor Ede főszerkesztő özvegyéhez:

"Asszonyom, kérem, fogadja nagy veszteségében őszinte részvéteimet.

Biztosítom Nagyságos Asszonyomat, hogy az egész város osztozik az Ön fájdalomában, annál is inkább, mert felejthetetlen emlékü férje önzetlen harcos volt a város és a humanizmus szolgálatában.

Kérem fogadja kiváló tiszteletem nyilvánítását."

"Nektek, az özvegynek őszinte részvétem. Felejthetetlen kartársunk emlékét megőrizzük. Sárkány Gábor, az országos Ujságírószervezet elnöke."

"Pótolhatatlan veszteségük bennünket is mély fájdalommal tölt el. Gyászunkban testvéri szívvvel osztozunk. Szabadsajtó szerkesztője és kiadóhivatala, Satumare."

"Kedves halottjuk iránt fogadják őszinte részvéteinket. Szóher, a Magyarság bizományosa, Campia Turzu."

"Őszinte részvétellel osztozom gyászukban. Nagy Lajos, tasnadi megbízott."

"Mély gyászunkban fogadják legőszintebb részvéteinket. Goldsteinék, Sacueni Valea lui Mihai bizományos."

"Fogadják szívből jövő részvétet nyilvánításunk kifejezését. Vészi Hirlapiroda és Kopper István Marghita."

"Az oradeai magyar Baptista egyház az alábbi átiratban fejezte ki részvétét:

"Nagyságos asszonyom!

Mély megdöbbenéssel vettük a leújtó hírt szeretett férje, Pásztor Ede főszerkesztő ur elhunytáról.

Hitközségünk nevében őszinte felebaráti részvétellel osztozunk a gyászba borult család fájdalmában, mert Pásztor Ede nemcsak szívét és emelkedett gondolkodását mi is megismerhettük, amidőn közösségünk ügyei a sajtóporondra kerültek. Szomorú küzdelmeink között megismerhettük, hogy az elhivatottságában egyedül az igazság vezette és egész közösségünk tiszteletét és magyabecsülését ezzel vivta ki magának.

Kívánjuk, hogy adjon a jó Isten József pátriárka szavaiban vigaszt és megnyug-

vást: "En elmegyek, de Isten ittmarad veletek..." Ő elment a többi nagyok után, de ittmaradt az örök eszme: az igazság, amelynek oly nagy harcosa volt.

Az Oradeai Magyar Baptista Hitközség nevében:

Bordás,
titkár."

"A Magyar Párt bihormegyei tagozata az alábbi átiratot küldte:

"Az Országos Magyar Párt bihormegyei és oradeai tagozata a legmélyebb részvétellel értesült Nagyságod férjének Pásztor Ede intéző bizottsági tag, a Friss Ujság fő-

Kívágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.
Aki 30 szelvényt összegyűjt az részvétele az új nyári tombolán
Junius-július

szerkesztőjének váratlan és tragikus elhunytáról, mely alkalommal méltóztassék úgy a megye, mint a város magyarsága nevében legmélyebb részvétünk kinyilatkoztatását ezúton is tudomásul venni, addig is, míg a párt illetékes szerve a városi intéző bizottság kellőképpen megörökítheti Pásztor Ede érdemeit.

Őszinte tisztelettel:

Dr Markovits Manó, Dr Soós István,
megyei tagozati elnök. városi t. elnök."

Nagy tűz egy budapesti petroliumfinomító telepen Fél éjszaka dolgozott a tűzoltóság a veszély elhárításán. Egy egész város részt fenyegetett a veszedelem

Budapest, július 16
Szerdán az esti órákban veszedelmes tűz pusztított a Magyar Petrolium Rt. Kénutca 8. szám alatti telepén. A tűzvész eddig még pontosan ki nem derített körülmények között támadt és oly vészes gyorsasággal terjedt tova, hogy a környék egész lakossága páni félelemben igyekezett menekülni a veszélyes helyről.

A magyar főváros tűzoltósága óriási felkészültséggel vonult ki a helyszínre, ahol haladéktalanul hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz.

Mindenekelőtt a közvetlenül veszélyeztetett helyeket izolálták, mert a telepen nagymennyiségű benzin, petrolium és más könnyen gyúlékony és robbanó anyag volt felhalmozva s ha a beavatkozás későn érkezik, úgy az egész városrészt nagy veszélynek lett volna kitéve.

Éjjel 11 óra felé azután a tűzoltóság emberfeletti munkáját siker koronázta a tüzet sikerült teljesen elfojtani. Sebesülés az oltásnál nem történt de az anyagi kár igen nagy.

Felboncolták az öngyilkos salontai nő holttestét Kétségtelen bizonyítást nyert az öngyilkosság ténye

Oradea, július 16.
Tegnapelőtt beszámoltunk arról, hogy Salontán rejtélyes háttérű öngyilkosság történt. Egy Constanta Cinca nevű hölgy vadházastársa lakásán ennek szolgálati fegyverével mellbelőtte magát s mikor tetét észrevették, már nem volt benne élet.

A hatóságok bevezették a vizsgálatot annál is inkább, mert egyes körülmények nem voltak egészen világosak s olyan gyanúok is merültek fel, amelyek kétségesé tették az öngyilkosság tényét.

Az oradeai ügyészség részéről tegnap kiszállt Salontára dr Berariu Dumitru törvényszéki orvosszakértő és felboncolta a holttestet. A boncolás eredményeként megállapítást nyert, hogy a lövés a nő mellén, alig pár centiméterrel a mellbimbó alatt hatolt be a testbe, áthatolt a szíven és a nő hátán jött ki a golyó, amely azután a lakás plafonjába furódott és nyoma ma is ott látható. A közvetlen közelből a testbe hatoló golyó borzalmas roncsolást vitt véghez, a puskapor nyoma még látszott a szerencsétlen nő mellén s a golyó a szívet is szétroncsolta, úgy, hogy ennek csak a fele maradt épségben.

Megállapította ezenkívül a boncolás, hogy a gyilkosságot semmiféle adat nem támasztja alá. Ezért a temetési engedélyt is megadta az ügyészség és a szerencsétlen véget ért nő vadházastársa ellen sem indul semmiféle eljárás.

Időjárás

Élénk nyugati szél, több helyen eső és zivatar. A hőmérséklet kissé csökken.

"MAGYARSÁG"
2. oldal, 1936 július 18.

Ujra kezdődik az abesszin háború?

Az abesszin szabadszerepek állandó guerilla harcokat folytatnak az olaszokkal. Egy ilyen szabadszerep látható képeinken s rögtön megállapítható, hogy nem sok reménnyel küzdenek az olaszok ellen.

Lezuhanl Bazu Cantacuzino repülőgépe, de a kitűnő pilótának szerencsére semmi baja nem történt

Bucuresti, julius 16.
Bazu Cantacuzino, a híres román sport repülő ma déle-őtt szerencsés kimeneteli repülőbalesetet szenvedett. Cantacuzino az IAR gyártmányu új gépén különböző mutatványokat végzett és eközben, amikor a gép csak 50 méternyire volt a föld felszínétől, Walter motorja felmondta a szolgálatot. A repülő siklórepüléssel próbált a repülőtérről meilett leereszkedni, de minden elővigyázatossága ellenére a leszállás pillanatában gépe hatalmas erővel ütközött a földnek és orrával a talajba furódott. Cantacuzino sérülés nélkül menekült meg, gépe azonban darabokra zúzódott. Amikor a szerencsétlenség híre elterjedt a városban, a közönség való-

sággal ostrom alá vette a repülőtér telefon-készülékét, hogy a repülő állapota iránt érdeklődjék. Cantacuzino Baza gépkocsival ment el a szerencsétlenség színhelyéről, távozása előtt pedig a baleset lefolyásáról a következő nyilatkozatot tette:

— Közönséges baleset volt, amelynek nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani. Észrevettem, hogy a carburátornál zavart mutatkozik és ezért siklórepüléssel igyekeztem földet érni. Egy előre nem látott véletlen azonban keresztülhuzta számításomat, amennyiben a gépet nem sikerült megmentenem, mert kukoricásba estem, a hangárok háta megett.

Tíz halálos ítélet a litvániai parasztlázadás ügyében

A köztársasági elnök életfogytiglani kényszermunkára változtatta a halálos ítéleteket

Kaunas, julius 16.

A litvániai hadbíróság most hirdetett ítéletet az emlékezetes nuvalkiai zavargás tüntetésén. Mint ismeretes, pár hónappal ezelőtt Nuvalkia községben a parasztság lehatalatlan nyomora miatt felázadt és káoszkal, kaszákkal rohant a község házára a kőva behatoltak és a község vezetőit sorra megölték.

A rend csak napok múlva állt helyre a községben, amikor katonaság érkezett a helyszínre és a tömeggyilkosság elkövetőit és értelmi szerzőit letartóztatták.

A most megtartott hadbírószági tárgyaláson

tíz parasztot halálra ítélték, másik hármat életfogytiglani kényszermunkára.

Nyolc vádlottat kisebb-nagyobb kényszermunkára, illetve fegyházra ítélték, míg a többi vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentették.

Az ítélet után a hadbíróság kegyelmi tanácssá alakult, majd elhatározta, hogy a halálraítélteket kegyelemre terjeszti fel Litvánia elnöke elé. Az elnök a halálos ítéleteket életfogytiglani kényszermunkára változtatta.

Nőgyűlölő, aki „clvből” gyilkolta a nőket

Albert Walter newyorki fiatalember eddig öt nőt gyilkolt meg, de ezenkívül „annyi nőt csábitott el és tett tönkre, amennyit csak tudott”

Sanfrancisko, jul. 16.

A sanfranciskói börtönben egy 28 éves newyorki fiatalember ül, meglegedetten. Detektívek hozták börtönbe, akik előtt beállta, hogy eddig

öt nőt gyilkolt meg. Esküdt ellensége a női nemnek, elhatározta, hogy életét a bosszúnak szenteli. Bosszút állt a férfiak nevében. Bosszúból ölte meg eddigi áldozatait, nagyon sajnálja, hogy ilyen hamar leleplezték, mert nem folytathatja életművét.

Férfi neve: Albert Walter Jr. Legutolsó áldozata Blanche Cousins 24 éves szép, vörshaju idahói leány, akit tulajdon sebhajrával megölt. A gyilkosságot a leleplezése után a következőképpen mondta el:

— Nemrég kerültem össze Blancheval. Ő egy fiatal nő volt, tipikusan az a fajta, akit a nő nem képviselőjének lehet tekinteni. Már ekkor is annyi nőt csábitottam el, züllesztettem el és tettem tönkre, amennyit csak tudtam.

Blanche azt hitte, hogy játszhat velem. Először megígért, kedves volt hozzám, majd megkínzott. A pénzemért a gyilkosság napján együtt ültünk a lakásán. En még nem tudtam, hogy

végezni fogok vele. Csókolódtunk, aztán Blanche egyszerre undok lett, eltolt magát, azt mondta, menjek el. Előntött a méreg. Részint szenvedélyből, részint gyűlöletből

elkaptam a nyakát és fojtogatni kezdtem.

Addig szoritottam, amíg a test minden vergődése meg nem szűnt. Aztán lehúztam róla az egyik harisnyáját és még azzal fojtogattam, majd hozzákötöttem az ágy fejéhez.

A gyilkosság leleplezése után a sanfranciskói rendőrség detektíveinek eszébe jutott, hogy az elmúlt évek folyamán több vörshaju nőt fojtottak meg hasonló módon.

Walter eleinte tagadott, de később bevallotta a gyilkosságokat. Amikor furcsa bosszuvágyáról magyarázatot kértek tőle, elmondotta, hogy 14 éves korában történt vele az az esemény, amely egész életét megváltoztatta. Ez az élmény csakugyan olyan szörnyű, hogy a szakértő véleménye szerint idegbeteggé tette a gyilkost. Az élmény részleteit a rendőrség nem közölte a sajtóval azzal az indoklással, hogy úgy sem tűrnyomdafestéket.

— Büösnek tartja magát? — kérdez.

tek tole a detektíven.

— Igen. Nem kérek védőügyvédet, es-sünk túl minél hamarabb az egészen, monda Walter és cigarettát kért. Cigaretára gyújtva elbeszélte, hogy azóta az élmény óta állandóan kóborlási láz tartja hatálmában, nem tud megmaradni hosszabban egy-egy állásban. Legutóbb Newyorkban volt állásban a Ray Food Campagnynál. — Egy éve tartózkodott Newyorkban, meg is nősült. A felesége semmit sem tud élete titkáról, ő volt az egyetlen nő, akivel szemben semmi bosszuvágyat nem érzett, inkább anyjának tekintette. Néhány héttel ezelőtt újra erőt vett rajta a kóborlási vágy és már tudta, hogy fog „valamit csinálni”. A vállalat pénztárából egy óvatlan pillanatban elemelt 300 dollárt, ezt hozzátette megtakarított pénzéhez és elindult utazni. Két héttel a gyilkosság előtt ismerkedett meg áldozatával.

A sanfranciskói rendőrség a többi amerikai nagyvárosok rendőrségeivel együtt most állítja össze Walter bűnlajstromát és tisztázza a többi gyilkosság örölményeit.

Népszámlálás lesz az ősszel

Bucuresti, julius 16.

Jól informált körökből származó hírek szerint az ősz folyamán népszámlálást fognak tartani. A népszámlálási munkálatok Manuila Sabin statisztikai intézeti igazgató irányítása mellett történnek.

Új előírás szerinti Számla-könyvek

készültek és kaphatók

Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazul 4.

Rádió műsor

PÉNTEK:

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 18.15 Gramofonlemez. 18.30 A kis rádiózenekar műsorának közvetítése. 20.20 Metani Konstantin klarinét versenye. 20.50 Theodorescu hegedűművész játéka. 21.30 Verdi Traviata opera lemeze. 24. Motzoi zenekar.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofonlemez. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Harang. 13.05 Postászenekar. 14.40 Két zongorás jazz. 18 Brácsa. 18.40 Sportközlemények. 19.50 Petőfi és Vajda költemények. 20.20 Ének-cigányzene. 21.10 Szász Ila csevegése. 21.40 Operaházi zenekar. 24.05 Szalonzene. 1.05 Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti. 6.30 Reggeli adás. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthirek. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 18 Felolvasás. 18.15 A Marcu zenekar műsorának közvetítése. 20.20 Chopin lemezek. 21.15 Corologossz jazz műsorának közvetítése. 22.45 Zene közvetítés egy vendéglőből. 1 Lemezek.

Budapest. 7.45 Torna, lemezek. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 13 Déli harangszó, utána időjárásjelentés. 13.05 Cigányzene. 14.30 Gramofon. 15.40 Hírek. 18 Előadás. 18.30 Hegedű-zongora. 19 Mit üzen a rádió? 19.30 Szalonzene. 21 Marica grófnő operett közvetítése. 23.50 Cigányzene. 24.30 Gramofon.

3 "MAGYARSAG"

1936 julius 18.

A HALÁC MENETRENDJE

4

Detektívregény

— Nem, mert nincs benne furcsa alakú tör, semmiféle smaragd, ami eredetileg hindu bálvány kilopott szeme volt, nincs titokzatos keleti méreg. Maga romantikus lélek, Hastings. Magának nem egy gyilkosság kell, hanem egész sorozat.

— Bevallom, hogy detektívregényemben a második gyilkosság rendszerint igen vidóan hat. Ha összesen csak annyi történet, hogy az első fejezetben meggyilkolnak valakit és a detektív ezt nyomozza az egész könyvön át, hát bizony kicsit unalmas.

A telefon csengett és Poirot fölvetette a kagylót.

— Halló. Igen, itt Hercule Poirot beszél. — Néhány másodpercig hallgatott és láttam, hogy arcifejezése hirtelen megváltozik. — Igen, hogyne... Természetesen elmegyünk... Lehet, hogy úgy van ahogy mondja... Persze, magammal viszem... Jó, a viszontlátásra.

Letette a kagylót. — Táp beszélt, Hastings.

— Igen?...

— Éppen most érkezett vissza a Yardra. Üzenet várta Andoverből...

— Andoverből? — kiáltottam izgatottan.

Poirot lassan mondta: Egy Ascher nevű öreg asszonyt, akinek kis dohánytőzsdéje van, meggyilkolva találtak.

Enyhén csalódottnak éreztem magam. Az Andover szó hallatára fölcillant az érdeklődésem, de most megint lelohadt. Valami fantasztikus és valószínűtlen dolgot vártam. De meggyilkolni egy öreg asszonyt, akinek kis dohánytőzsdéje van... ez valahogy szennyes és érdektelen.

Poirot lassan, komolyan folytatta:

— Az andoveri rendőrség azt hiszi, tudja, hogy ki követte el... A család második hulláma is elért. — Ugy látszik, az asszony rossz viszonyban volt a férjével. A férje iszik és összeférhetetlen. Több-ször fenyegette a feleségét, hogy megöli. Mégis... — Poirot habozva folytatta: — a rendőrség még egyszer meg akarja nézni a névtelen levelet, amit kaptam. Megígértem, hogy mind a ketten nyomban leutazunk Andoverbe.

A kedvem valamelyest visszatért. Ha szennyes is ez a bűn, mégis csak bűn és én már régen nem vettem részt Poirot munkájában. Erre gondoltam és alig ügyeltem Poirot utolsó szavaira. Pedig később igen jelentősegteljesen csengtek a fülemben.

— Ez a kezdet — mondta Hercule Poirot.

MRS. ASCHER.

Andoverben Glenn felügyelő várt bennünket, magas, világosszőke haju, kedves mosolyu ember.

A büntényt a 22-ére virradó éjszaka 1 órakor Dover rendőrbiztos fedezte föl. Körutján megnézte, hogy zárva van-e az üzlet ajtaja és mikor látta, hogy nincs, bevitte. Először azt hitte, hogy a bolt üres. — De mikor zseblámpáját a pult mögé villantotta, meglátta az öregasszony összecsuklott alakját. A rendőrorvos hamarosan megérkezett és megállapította, hogy az asszonyt a koponya hátfalát érő nehéz ütés ölte meg, valószínűleg, miközben a pult mögött a polcra csomag cigarettát vett le. A halál körülbelül hét-kilenc órája érte.

— De az idő megállapításában ennél már közelebb is jutottunk — magyarázta a felügyelő. — Találtunk valakit, aki félhatkor járt a boltban és dohányt vásárolt. Egy másik férfi pedig hat óra után öt perccel lépett a boltba és üresen találta... illetőleg azt hitte, hogy üres.

(Folyt. köv.)

4. oldal

"MAGYARSAG"
1936 július 18.

Revolveres rablóbanda kifosztott egy egész községet

Bucuresti, július 16.

A Durustor megyei Omzeu községben tegnap különös rablótámadás történt. Mikor a csendőrkörök átakart haladni a községben, ismeretlen tettesek sortűzet zúditottak rájuk. A csendőrkörök viszonyozták a tüzelést és a tüzharcban a község éjjeli őre, Saliti Ibrahim golyótól találva, holtan esett össze. A csendőrkörök mindaddig tüzeltek a táma-

dókra, amíg töltényük el nem fogyott és akkor visszavonultak. A rablók ezt az alkalmat felhasználva, valószínűleg kifosztották a községet. Betörték a házak ablakait behatoltak a lakásokba, honnan minden értékes tárgyat, különösen pedig sok perzsa szőnyeget vittek magukkal és a határ felé menekültek. Az időközben helyszínre érkezett lovascsendőrség a rablók üldözésére indult.

Megkerült az elloptott csodahegedű

Lemberg, július 16.

Jelentettük annak idején, hogy Huberman Broniszláv, a világhírű hegedűművész híres Stradivári hegedűjét ellopták New Yorkban. A lopás Huberman egyik hangversenyén történt. A művész játéka után visszavonult az öltözőbe. Zúgott a taps, ismét kiment meghajolni és néhány pillanatra úri zetlenül hagyta hegedűjét. Mire visszatért, a hegedű nyomtalanul eltűnt. 150.000 dollárban állapították meg az értékét. A rendőrség a világ minden tájára adott rádiogramot a Stradivári részletes leírásával.

Szerdán a leMBERGI rendőrség rajtaütés

szerű házkutatást tartott egy városszerte ismert orgazda lakásán. Bizonytalan számú értékes holmik mellett találtak egy hegedűt is. Gyanút fogtak, beszállították a hegedűt a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Huberman Stradiváriusával azonos. Elővették az orgazdát, aki minden felvilágosítást megtagadott arra vonatkozólag, honnan szerezte a hegedűt.

A rendőrség azonnal intézkedett, hogy értesítsék Huberman Broniszlávot hegedűjének megkezdéséről. Érdekes, hogy Huberman Broniszláv közben már felvette a hegedű ellopása után a biztosítási összeget.

SPORT

Bocskay-CAO Crisana komb.

Vasárnap nem lesz mérkőzés Oradeán, kedden azonban annál érdekesebb mérkőzésben lesz része a közönségnek. A debreceni Bocskay csapata látogat el és ellenfele a leg erősebb helybeli kombinált lesz. A csapat a CAO és Crisana játékosai közül alakul ki és ez alkalommal már játszani fognak a CAO új szerzeményei is. Molnár és Haláti ekkor

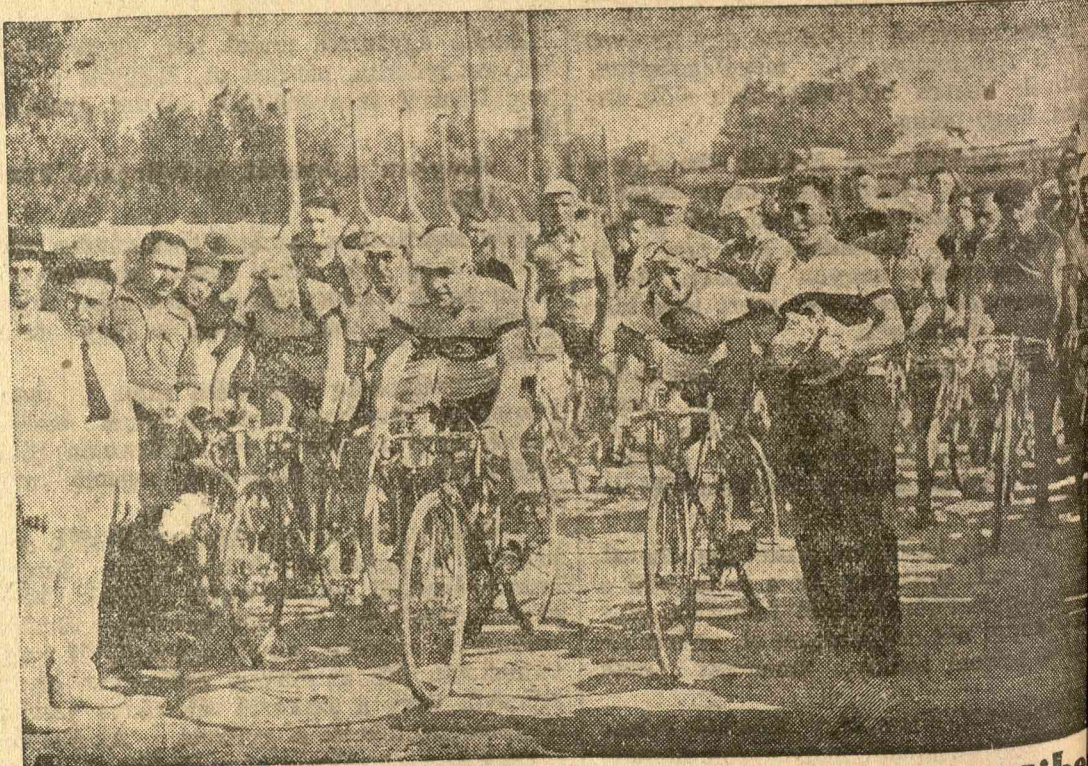
fognak bemutatkozni a CAO színeiben. Crisana részéről egy bekk — valószínűleg Szabó, — két half — Szőke és Pintye — a csatársorban Boksa fognak szerepelni. Ilyen módon összeállított csapat igen nagy játékerejű és komoly ellenfele lesz a jó formában levő Bocskaynak is.

Franciaország és az olimpia

A francia képviselőházban élénk vita fejlődött ki, hogy vajon megszavazzák-e azt az egymillió frankot, amit a kormány a berlini olimpiai kiküldetésekre kért. Egy sportbarát volt miniszter, ki többre értékeli az igazi sportot a politikánál, remek beszédet mondott az olimpiai eszméről és ez annyira meggyőzte a képviselőket, hogy vé-

gül is 28:2 arányban megszavazták az olimpiai kiküldetésekre szükséges összeget. A barcelonai "ellenolimpián" is részt vesznek a franciák, erre azonban "csak" 600.000 frankot szavaztak meg.

A román kormány kimondotta, hogy az olimpiai költségekhez nem járul hozzá.

Nemzetközi kerékpárverseny Bucurestiben

Bucuresti — Giurgiu — Bucuresti között folyt le a román-török kerékpárverseny.

Teljes az Cszhang Titulescu és a kormány között

Augusztusra halasztották a vidéki minisztertanácsokat

Bucuresti, július 16.

Tegnap délután fél 7 órakor a miniszterelnökségen Tatarescu miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen Titulescu külügyi miniszter is megjelent és hosszúságú beszédet mondott, amelyben ismertette minisztertanácsai előtt a nemzetközi helyzetet. A minisztertanács befejezése után a következő hivatalos nyilatkozat került ismertetésre:

"A kormány tagjai ma délután minisztertanácsban hallgatták meg Titulescu külügyi miniszter hosszúságú beszédét a nemzetközi politikai eseményekről. A külügyi miniszter fejtegetéseit a kormány tagjai egyhangúlag tudomásul vették, politikáját helyeselték és elkötelezték, hogy politikai vonalvezetésével ezután is egyetértenek. Egyszersmind legteljesebb megelégedésüket fejezték ki Titulescu működése felett és határtalan bizalmukról biztosították a jövőre is küldetésének elvégzésénél. A minisztertanácsban ismertette Victor Badulescu a prágai pénzügyi egyezmény szövegét, amelyhez a kormány hozzájárult."

A kormány tudvalevőleg elhatározta, hogy a nyár folyamán több közigazgatási természetű helyszíni minisztertanácsot tart a különböző tartományokban a helyi viszonyok megvizsgálása és a panaszok azonnali orvoslása érdekében. Az első ilyen értekezlet színhelye Cluj lesz. Értesülésünk szerint bizonyos ok közbejötté miatt az értekezletek sorozatának megkezdése nem július, hanem augusztus havában várható, mert az általános politikai helyzet sürgős kérdéseinek megoldása egyelőre lekötötte a kormány figyelmét. Másrészt a nemzetközi helyzet megköveteli, hogy a kormány állandó készenlétben legyen.

Titulescu ittartózkodása során részletesen tájékoztatta a kormány és a politikai élet vezetőit a kifejlődőben vagy előkészítés alatt álló nemzetközi eseményekről. Ugyanakkor, hogy Titulescu a két nap leforgása alatt Mihailacheval és Dinu Bratianuval való találkozásánál során behatóan tanácskozott az időszaki politikai kérdésekről. Titulescu a hét vége előtt távozik ismét külföldre, hogy jelen legyen a montreuxi értekezlet utolsó megbeszélésein.

Óránként ötven halottja van az amerikai hőhullámnak

2500-ra emelkedett a borzalmas hőség áldozatainak száma

Newyork, július 16.

Az amerikai hőségkatasztrófa következményei csak most kezdődnek kibontakozni teljes arányukban. A halálos áldozatok száma állandóan növekszik és a meg nem számított forrásnak óránként 50 ember esik áldozatul az Egyesült Államok területén. A

jelentések szerint az áldozatok száma eddig 1780-ra emelkedett. Csak Ontario államban 871-re nőtt a halottak száma. A nagyobb városokban a halottasházak megteltek a hőség áldozataival, nagyrészt ismeretlen emberekkel, akiket úgy szedtek fel az utcákon.

Szerelmi bánatában zsirosszódót ivott és meghalt egy bihormegyei legény

Salonta, július 16.

Pár nappal ezelőtt súlyos mérgezési tünetekkel Zuh Károly 20 éves ghiaraci szolgalegényt szállították a salontai kórházba. Az első orvosi vizsgálat megállapította, hogy Zuh Károly nagymennyiségű zsirosszóda oldatot ivott, mely felszívódott a szervezetbe, mikorára szállították Ghiaracra a kórházba, úgy, hogy az eszméletlenül

fiatalembert kihallgatni sem lehetett.

Minden orvosi segítség hiábavalónak bizonyult és a szerencsétlen sorsú fiatal szolgalegény tegnap nagy kínok között kiszorult. Megállapítások szerint, végzetes tettenek oka szerelmi bánat volt. Miután bebizonyosodott az öngyilkosság ténye, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Baia-Marei hírek

A Iuga-ügyel kapcsolatban a városi időközi bizottság kicseréléséről beszélnek. Ugy tudják, hogy a megyefőnök legutóbbi bucurestii útja alkalmával erről is tárgyalt a fővárosban. Persze biztosat senki sem tud.

A danestii betegpénztár furdogondokra ellen sok a panasz. A munkások nevében Daraban György jelntést tett a baia-marei pénztárnál, hogy a gondnok a legkorábban bányák a munkásokkal, bittel támad a vendégekre és nemrégiben egy tisztviselőt

vert meg. A központ felfigyelhetne arra, hogy mi történik Danestin...

A baiai aranybánya telepről, amelyet a bradi Mica teljesen átvett, kivonultak az összes francia tisztviselők. Buedia üzemvezető-mérnök és Lornet pénztáros a napokban utaztak haza Franciaországba. Egyébként a munkások helyzete egyformán sötét, mert az elbocsátott bányászok nagyrészt még mindig nem kapott munkát.

Márton Ferenc tautii de jos-i református lelkész ünnepélyes beiktatása vasárnap

volt. A beiktatást Gönczy Sándor carei esperes végezte. Délben a közebéden résztvettek a hiveken kívül a község vezetői is. Dr. Manu Victor jegyző a felekezeti barátságról és összetartozandóságról tartott beszédet, a melyet Oláh Sándor baia-marei református lelkész köszönt meg.

Ujabb gyilkosság Treiscaunemegyében

Targu Sacuesc, jul. 16.

A treiscaunmegyei Bicsad községben megdöbbentő véres esemény játszódott le. Péter István és Antalka Ferenc gazdálkodók, egyébként szomszédok között már régebbi idő óta engesztelhetetlen volt a gyűlölet egy kis földdarab miatt. A gazdálkodók ahol tehették kerültek egymást s ha véletlenül össze is találkoztak valahol, abból mindig veszekedés, nem egyszer verekezés is keletkezett.

Tegnap azután bekövetkezett a tragédia. Péter az utcán haladt, amikor régi haragosa szembejött vele. Antalka csak akkor vette észre ellenfelét, amikor ez közvetlenül előtte állott. Ki akarta kerülni, de Péter utját állta, majd durván szidalmazni kezdte. Antalka sem hagyta magát. Szót követett, majd

Péter István kirántotta a bicskáját és tövig Antalka mellébe döfte. A kés a szerencsétlen ember szívébe hatolt és azonnal megölte.

A csendőrség letartóztatta a gyilkos gazdálkodót és átadta az ügyészségnek.

Egy színész halálára

Oradea, július 16.

Erős Mukit tetszett ismerni ugy-e? Hát hogyné. Ki ne ismerte volna. Hiszen úgy voltunk vele, mint vándorszínész korábban Megyerivel. Színművész volt az istenadta, abból az elhivatott fajtából. Nem volt mesterség nála a színészet, nem volt megélhetés. Hivatás volt, tetszik érteni, hivatás. Különböznél miért is ágált volna a kórus utolsó sorában. Különböznél dehogy is énekelte volna rendületlenül: hogy a gróf, a gróf a vizbefut. Ha nem hivatásból tette volna, miért is játszott volna 60 éves fővel ifjú síhedereket, miért ragasztott volna alszakált és maszkirozta magát szivrepesztő szeladonnak.

Mondjuk Erős Muki az elhivatott rajtából való volt. Még abból az időből, mikor az operett énekeseknek hangjuk is volt és amikor a naturbursok táncolni is tudtak. Persze Erős Muki ezt soha nem érte el. Ő sohasem állott egyedül a Rivalda fényében, reá sohasem vetítették a lila színű reflektort. De Muki nem volt elégedetlen. Nem, ezt nem lehetett volna ráfogni. Nem mondjuk, szívesen vette volna, ha egy-egy jobb szerepnél rá gondolnak, de ha nem... hát abba is beletörődött. És fujta meggyőződésből, válogatás nélkül. Neki nem volt rigorénje az előadás előtt és nem mondta le az előadást idegesség miatt. Épp olyan lelkiismeretesen készült akkor, mikor a: "Kutagásra szállott a sas"-t kellett énekelnie, mint amikor azt kellett jelenteni, hogy: grófnő, a kocsit előállott.

És most érte is előállott a kocsit. Négy lovas hintó, úgy ahogy az operettekben annyiszor megénekelte. Eljött, hogy elszállítsa Erős Sándor 61 éves urat, aki üres óráiban nyulenyésztéssel foglalkozott. De ez csak olyan mellékfoglalkozása volt, csak éppen megemlítettük. Fi-donc. Ne is beszéljünk róla. Csak azért csinálta, mert néha napján szeretett volna ebédelni is...

(t. t.)

Pásztor Ede emlékezete a városi tanács ülésén

A városi ideiglenes bizottság csütörtök délutáni ülésén napirend előtt az elnökiő Dancea Jakab alpolgármester kegyeleles szavakkal parentálta el Pásztor Ede főszervezőt.

— Mély fájdalommal jelentem — mondotta az alpolgármester — hogy Pásztor Ede főszervező elhunyt. Harminc éven át

dolgozott, küzdött ezért a városért és munkáns alakja aranybetűkkel írta be nevét városunk történetébe. Kegyelete jeléül az ülést egy percre felfüggesztette.

Az elnök szavait a tanács tagjai állva hallgatták végig. Pásztor Ede emlékét jegyzőkönyvben örökítették meg, amelynek egy példányát elküldték az özvegynek.

Ismeretlen férfi revolveres merénylete az angol király ellen

Londonból jelenti a Reuter: VIII. Eduard angol király részt vett az egyik angol gyalogezred zászlószentelési ünnepén, amelyet a Hyde parkban ünnepeltek nagy pompával. Az ünnepségre nagyszámu néző gyűlt egybe. A rendet erős rendőri készség tartotta fenn. A rendőrök kordont vonta az ünnepség résztvevői körül. Mar javában folyt a ceremónia, amikor egyszerre lökdösődés, izgalom támadt. Egy ismeretlen ember áttörte a rendőr kordont és a király felé rohant. Szerencsére még idejében el tudták fogni a vakmerő embert. Letartóztatták és a legközelebbi őrszobára kísérték, ahol átkutatták zsebeit. Zsebében töltött revolvert találtak.

A merénylet-kísérletről közelebbi részletek hiányoznak. Egész Angliában óriási az izgalom.

Ujabb jelentések szerint a VIII. Eduard angol király ellen elkövetett merénylettel kapcsolatosan a következőket állapították meg. VIII. Eduard a testőrség zászlójának felavatása után lóháton hazaindult csapatai élén a Buckingham palotába. Utközben egy ember áttörte a kordont, a király felé iramodott a kezében egy rongyok-

ba burkolt tárgyat szorongatott. Ebben a pillanatban a király hátranézett és a férfi kezében levő tárgy o ló előtt a király és a tömeg közé esik.

Revolverlövés a királyt nem érte. Nem tudták még megállapítani, hogy a revolver surolta-e a ló oldalát vagy sem. Többen úgy látták, hogy a revolver lövés a ló oldalát surolta, mire a ló felágaskodott és kiütötte a férfi kezéből a revolvért. Két rendőr azonnal odaugrott és lefogta a merénylőt. Ekkor a tömegből egy másik férfi ugrott elő, s úgy látszott, hogy társát ki akarja szabadítani a rendőrök kezei közül. A rendőrök sipjelekkel hívták társait és több rendőr a segítségükre sietett. Voltak, akik úgy látták, hogy a merénylő kezéből egy asszony verte ki a revolvért.

Az angol rendőrség a következő hivatalos jelentést adta ki: Mielőtt a király a Haiden parkból visszatért volna a Buckingham palotába, utközben a tömegből egy ismeretlen 40 év körüli férfi ugrott elő. Még nem lehetett pontosan megállapítani, mi történt. A király és a csapatok közé egy férfi ugrott, aki kezébe revolvért szorongatott. Revolverlövés nem dördült el, bár a revolver 4 golyóra volt töltve.

Bonyolult sertés-ügy az ügyészség előtt

Az oradeai rendőrség előtt három nap óta folyik a háborúság dr Szabó Lajos patali földbirtokos és intézője Oethiker Hermann között. Szabó Lajos felmondott intézőjének, aki erre 181 disznót elhajtott Lesiu községbe, ahol a családja lakik. Szabó feljelentette Oethikert, mert szerinte az általuk kötött szerződés értelmében a 181 disznó közös tulajdon. Oethiker viszont azt állítja, hogy a disznók — amint azt a bemutatott iratok is igazolják — kizárólagos

joggal az ő tulajdonát képezik. Az oradeai rendőrség végül is elrendelte Oethiker önzetbevételét és az intézőt a mai nap folyamán átkísérik az ügyészségre.

Az ügyészségen Popescu Marin ügyész vette át Oethikert. Popescu Marin az iratok áttanulmányozása után elrendelte Oethiker szabadlábra helyezését. Egyidejűleg intézkedett, hogy az iratokat mint illetékes fórumhoz küldjék át a zalaui ügyészséghez.

Cigányasszony varázslatával akart vőlegényt keríteni a kis cselédleány

Hangosan sápitó cigány asszonyt állítottak be a rendőrségre tegnap délután. A cigányasszony Lakatos Mária, Lesiu községből jött Oradeára, hogy mellékeresetre tegyen szert. Lakatos Mária csakhamar akadt is egy kis hal a horogra és sikerült teljesen megszédíteni K. M. kis-koru cselédleányt, aki a Cuza Voda utca 38. szám alatt szolgál. A cselédleánynak egyetlen vágya volt, hogy férjhez menjen és Lakatos Mária — persze — éppen ebben

specialista. Meg is ígérte, hogy hamarosan vőlegényt és férjet szerez a fiatal lánynak. Egyelőre azonban elvette minden pénzét 350 lej, majd az összes holmiját, ruhamejűjét is. Amikor mindenéből kifosztotta, akkor ráolvasott, megbabonázta, különféle olajokkal kente be és ott hagyta a leányt, hogy várja a vőlegényt.

A vőlegény azonban nem jött. Helyette jött a feljelentés. A cselédleány ugyanis rájött, hogy becsapták, bejelentette a rend-

őrségen, ahova hamarosan előállították a cigányasszonyt. Lakatos Mária hangos sírányozás közben előadta a kicsalt holmikat és visszaadott valamit a készpénzből is.

Az osztálysorsjáték huzása

A Friss-Ujság sorsjegyzosztálya jelenti az Allami osztálysorsjáték I-ő osztályának több nyereményeit

MATCA 16 407 1 millió

40.821 500 000

3.865 200 000

44.887 100 000

61.813 100 000

46.883 50 000

5.502 50 000

30.693 50 000

48.237 50 000

43.136 20 000

6.345 20 000

15.696 20 000

21.728 20 000

11.036 20 000

48.746 10 000

4.856 10 000

30.234 10 000

11.694 10 000

Végződések 87. 76. 37.

ANEXA

210.102 1 millió

150.823 250 000

161.721 100 000

270.555 100 000

234.637 50 000

228.094 50 000

122.706 50 000

Végződések: 920, 749, 771, 443, 332, 297, 689, 574, 191, 602,

Szerncsés nyerőinket kérjük, szíveskedjenek kiadónk hivatalunkban a nyeremények felvétele végett jelentkezni

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetés tomlóba szelvényeket!

ÁLLÁS

Mindenes bejárónőt azonnalra keresek. Boros, Matei Basarab 2. 5444

Ragasztók felvétetnek. Erdős, Cuza Voda 18. 5445

Bejáró mindenes főzőnőt keresek azonnalra. Pártos, Reg. Ferd. 34. 5446

Mindenes bejárónőt keresek. Elite 1e. hénemű szalon, Reg. Ferd. 18. 5448

Megbízható nő vagy gyermekteien házaspár takarításért lakást kap. Str. Cogalniceanu 53. 5449

„IDEAL-ROYAL“

petrolgázfőzőgép 270— Lei

„PETROLUX“

petrolgázfőzőgép 200— Lei

épület és bútorkészítések Arlapingyen

Stern vaskereskedő

Oradea, Piața Mihai Viteazul No. 2.

Telefon 8-92.

VÉTEL-ELADÁS

Egy kis magánház sürgősen eladó. Str. Popa György 13. 5447

Pintér szerszám halálozás miatt sürgősen eladó. Forvith Tileagd, jud. Bihor.

Kenyérüzlet forgalmas helyen átadó. Str. Alexandri 64. 5445

LAKAS

Kiadó azonnalra üzlethelyiség 1 szobás lakással, Str. Alexandri și str. Petru Maior sarokházban, 40 évig bédagos műhely volt. Értekezni dr Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13 5006

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 380.

„MAGYAR SÁG“

6 oldal.

1936 július